

Vec C-637/20

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

25. november 2020

Vnútroštátny súd:

Högsta förvaltningsdomstolen

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

18. november 2020

Odvolaťa a odporca

Skatteverket

Odporca a odvolateľ

DSAB Destination Stockholm AB

PRACOVNÝ DOKUMENT

[*omissis*]

PREDMET

Predbežné rozhodnutie o dani z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“); potreba rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie v prejudiciálnom konaní.

Högsta förvaltningsdomstolen (Najvyšší správny súd, Švédsko) prijal toto

Uznesenie

Je potrebné získať rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie v prejudiciálnom konaní podľa článku 267 ZFEÚ v zmysle návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ktorý je prílohou tohto uznesenia. [*omissis*]

[*omissis*]

Návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, v ktorom súd žiada o výklad článku 30 písm. a) smernice Rady 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (ďalej len „smernica o DPH“).

Úvod

- 1 Högsta förvaltningsdomstolen (Najvyšší správny súd) žiada Súdny dvor o objasnenie, ako sa majú vykladať výrazy „poukaz“ a „viacúčelový poukaz“, ktoré sa používajú v smernici o DPH, a čo tieto výrazy znamenajú. Prejudiciálna otázka vznikla v kontexte konania, v ktorom žiada o vydanie predbežného rozhodnutia spoločnosť založená s cieľom predaja karty nazývanej „mestská karta“, ktorá jej držiteľovi poskytuje možnosť získať isté služby na istých miestach v obmedzenom čase a do istej hodnoty.

Uplatniteľné ustanovenia práva Únie

- 2 Článok 2 smernice o DPH stanovuje transakcie, ktoré podliehajú DPH. Patrí medzi ne aj poskytovanie služieb za protihodnotu na území členského štátu zdaniteľnou osobou, ktorá koná ako taká.
- 3 Podľa článku 30a ods. 1 je „poukaz“ nástroj, pri ktorom existuje povinnosť akceptovať ho ako protihodnotu alebo ako časť protihodnoty za dodanie tovaru alebo poskytnutie služieb, pričom sa na ňom alebo v súvisiacej dokumentácii uvádza tovar alebo služby, ktoré sa majú dodať alebo poskytnúť, alebo totožnosť ich možných dodávateľov, vrátane podmienok použitia takéhoto nástroja.

- 4 Článok 30a ods. 2 definuje ako „jednoúčelový poukaz“ poukaz, pri ktorom je v čase jeho vystavenia známe miesto dodania tovaru alebo poskytnutia služieb, na ktoré sa poukaz vzťahuje, a DPH splatná z uvedeného tovaru alebo služieb.
- 5 Článok 30a ods. 3 uvádza, že „viacúčelový poukaz“ je poukaz iný ako jednoúčelový poukaz.
- 6 Článok 30b ods. 2 stanovuje, že samotné odovzdanie tovaru alebo samotné poskytnutie služieb za viacúčelový poukaz, ktorý dodávateľ tovaru alebo poskytovateľ služieb akceptuje ako protihodnotu alebo časť protihodnoty, podlieha DPH v súlade s článkom 2, zatiaľ čo každý predchádzajúci prevod tohto viacúčelového poukazu nepodlieha DPH.
- 7 Podľa článku 73 v prípade dodania tovaru a poskytovania služieb zahŕňa základ dane všetko, čo tvorí protihodnotu, ktorú získal alebo má získať dodávateľ alebo poskytovateľ za tieto transakcie od odberateľa alebo od tretej strany vrátane dotácií priamo spojených s cenou týchto transakcií.
- 8 Článok 73a stanovuje, že bez toho, aby bol dotknutý článok 73, základ dane pri dodaní tovaru alebo poskytnutí služieb na základe viacúčelového poukazu sa rovná protihodnote zaplatenej za poukaz alebo, v prípade absencie informácie o tejto protihodnote, peňažnej hodnote, ktorá je uvedená na samotnom viacúčelovom poukaze alebo v súvisiacej dokumentácii, zníženej o sumu DPH vzťahujúcu sa na dodaný tovar alebo poskytnuté služby.
- 9 Články 30a, 30b a 73a boli doplnené smernicou (EÚ) 2016/1065.
- 10 Odôvodnenie 4 smernice 2016/1065 stanovuje, že tieto pravidlá by sa mali zamerať len na poukazy, ktoré možno vymeniť za tovar alebo služby. Uvedené pravidlá by sa však nemali zameriavať na nástroje, ktoré oprávňujú držiteľa na zľavu pri nákupe tovaru alebo služieb, s ktorými ale nie je spojené žiadne právo na získanie takéhoto tovaru alebo služieb.
- 11 Podľa odôvodnenia 5 by ustanovenia týkajúce sa poukazov nemali viesť k žiadnej zmene v zaobchádzaní na účely DPH s cestovnými lístkami, vstupenkami do kín a múzeí, poštovými známkami alebo podobnými nástrojmi.

Uplatniteľné ustanovenia vnútroštátneho práva

- 12 Kapitola 1 § 1 ods. 1 mervärdesskattelagen (1994:200) [zákon (1994:200) o dani z pridanej hodnoty] stanovuje, že DPH sa zaplatí štátu a podliehajú jej okrem iného zdaniteľné služby poskytnuté na území štátu zdaniteľnou osobou, ktorá koná ako taká. Kapitola 2 § 1 ods. 3 bod 1 definuje „poskytovanie služieb“ v tom zmysle, že ide o službu, ktorá sa vykoná, prevedie alebo inak poskytne osobe za protihodnotu.

- 13 Podľa kapitoly 1 § 20 je „poukaz“ nástroj, pri ktorom existuje povinnosť akceptovať ho ako protihodnotu alebo ako časť protihodnoty za dodanie tovaru alebo poskytnutie služieb. Tovar alebo služby, ktoré sa majú dodať alebo poskytnúť, alebo totožnosť ich možných dodávateľov alebo poskytovateľov sa musia uviesť na tomto nástroji alebo v súvisiacej dokumentácii, vrátane podmienok použitia takéhoto nástroja.
- 14 Kapitola 1 § 21 uvádza, že „jednoúčelový poukaz“ je poukaz, pri ktorom je v čase jeho vystavenia známa DPH splatná z tovaru alebo služieb, na ktoré sa poukaz vzťahuje, a tiež krajina, ktorá sa považuje za miesto, kde došlo k tomuto dodaniu tovaru alebo poskytnutiu služieb. Za „viacúčelový poukaz“ sa považuje poukaz, ktorý nie je jednoúčelový.
- 15 Kapitola 2 § 12 stanovuje, že skutočné odovzdanie tovaru alebo skutočné poskytnutie služby za viacúčelový poukaz, ktorý dodávateľ alebo poskytovateľ prijal ako protihodnotu alebo časť protihodnoty, sa má považovať za dodanie v zmysle kapitoly 2 § 1. Predchádzajúci prevod viacúčelových poukazov sa však za dodanie nepovažuje.
- 16 Podľa kapitoly 7 § 3c je protihodnota čokoľvek, čo predávajúci získal alebo má získať od nadobúdateľa alebo tretej strany, vrátane akýchkoľvek dotácií, ktoré sú priamo prepojené s cenou tovaru alebo služieb. V prípade dodania tovaru alebo poskytnutia služieb výmenou za viacúčelový poukaz sa protihodnota zaplatená za takýto poukaz považuje za protihodnotu za tovar alebo služby. V prípade, že nie je známa výška protihodnoty, považuje sa za ňu peňažná hodnota uvedená na viacúčelovom poukaze alebo v súvisiacej dokumentácii.

Skutkový stav v konaní vo veci samej

- 17 V prejednávanej veci ide o predbežné rozhodnutie Skatterättsnämnden (Komisia pre daňové právo, Švédsko), ktoré sa týka otázky, či mestská karta predstavuje viacúčelový poukaz. Práve proti tejto časti predbežného rozhodnutia podali Skatteverket (daňový úrad, Švédsko) a spoločnosť DSAB Destination Stockholm AB, ktorá sa domáhala predbežného rozhodnutia, odvolanie na Högsta förvaltningsdomstolen (Najvyšší správny súd). Odvolanie bolo podané aj proti tým častiam predbežného rozhodnutia, ktoré sa týkajú súvisiacich otázok.
- 18 Skutkové okolnosti možno zhrnúť takto:
- 19 Dotknutá spoločnosť predáva turistom, ktorí navštívili Štokholm, mestské karty. Tieto karty turistom umožňujú návštevu približne 60 zaujímavých miest, ako sú pamätihodnosti a múzeá, a to v priebehu obmedzeného času a v rámci istej hodnoty. Držitelia karty tiež môžu používať približne 10 služieb osobnej dopravy, ako sú prehliadky mesta typu Hop-on-Hop-off v autobusoch a lodiach, ktoré patria dotknutej spoločnosti, a tiež prehliadky pamätihodností s inými organizátormi. Tieto služby sú buď predmetom dane, pričom sa uplatňujú rôzne daňové sadzby, alebo sú od dane oslobodené. Držiteľ karty ju využije s cieľom zaplatiť za vstup

alebo použitie, kartu len priloží k špeciálnej čítačke a viac už nič neplatí. V zmysle dohody uzavretej so spoločnosťou následne organizátor dostane od tejto spoločnosti protihodnotu za každý vstup alebo použitie až do výšky určitej percentuálnej časti ceny za bežný vstup alebo použitie. Organizátor nie je povinný umožniť držiteľovi karty viac ako jeden vstup. Spoločnosť nezaručuje minimálny počet návštevníkov. Karta stráca platnosť, keď sa dosiahne stanovená maximálna hodnota.

- 20 Existujú viaceré verzie mestskej karty, pričom každá má inú dobu platnosti a inú stanovenú maximálnu hodnotu. Karta pre dospelého držiteľa s platnosťou 24 hodín stojí 669 SEK. Počas doby platnosti karty ňou môže jej držiteľ platiť za služby, ktorých celková hodnota je 1 800 SEK. Platnosť začína plynúť od prvého použitia karty. Mestská karta sa musí použiť do jedného roka od jej zakúpenia.
- 21 Komisia pre daňové právo konštatovala, že karta nie je viacúčelovým poukazom. Dospela k záveru, že z definície pojmu „poukaz“ v spojení s ustanoveniami týkajúcimi sa výpočtu základu dane vyplýva, že poukaz musí mať istú nominálnu hodnotu alebo sa musí vzťahovať na isté konkrétne tovary alebo služby. Podľa Komisie pre daňové právo musí z poukazu jasne vyplývať, čo je možné výmenou za neho získať, aj keď v prípade viacúčelového poukazu nemusí byť istá napríklad daňová sadzba alebo krajina zdanenia.

Stanoviská účastníkov konania

Daňový úrad

- 22 Dotknutú kartu nemožno charakterizovať na základe výmeny za tovary alebo služby, a preto sa nemôže považovať za „poukaz“. Typickým znakom podobných kariet je skutočnosť, že sú platné len na obmedzený čas (jeden až päť za sebou nasledujúcich dní) a ich maximálna hodnota je v pomere k dobe ich platnosti vysoká. Ide o druh zážitkovej karty, ktorá umožňuje jej držiteľovi jednak vstup do vysokého počtu zaujímavých miest a jednak neobmedzený počet výletných ciest autobusmi a loďami typu Hop-on-Hop-off. Čím viac držiteľ kartu využíva, tým viac ušetrí v porovnaní s bežnou cenou, ktoré by zaplatil za vstup do každého zo zaujímavých miest. Keďže karta má vysokú maximálnu hodnotu, a zároveň krátke obdobie platnosti, je isté, že priemerný spotrebiteľ ju naplno nevyužije.

DSAB Destination Stockholm AB

- 23 Karta je viacúčelový poukaz. Organizátori sú povinní ju prijať ako protihodnotu. Podmienky použitia karty, ktoré sa vzťahujú na jej držiteľov, jasne uvádzajú, za ktoré služby je možné kartou platiť a kto sú príslušní dodávatelia. Držiteľ karty ju môže použiť až do výšky maximálnej hodnoty na všetkých zaujímavých miestach ponúknutých organizátormi, s ktorými spoločnosť uzavrela dohody. Karta spĺňa kritériá stanovené v článku 30 písm. a) ods. 1 smernice o DPH. Na stanovenie ďalších požiadaviek, ktorých splnenie by umožnilo uznať, že tento nástroj

predstavuje poukaz, nie je priestor. Kartu možno použiť ako protihodnotu za služby, na ktoré sa vzťahujú rôzne daňové sadzby. Práve preto nie je v čase vystavenia karty známa výška DPH, ktorá sa má zaplatiť v súvislosti so službami, na ktoré sa vzťahuje.

Potreba rozhodnutia v prejudiciálnom konaní

- 24 Ustanovenia v smernici o DPH týkajúce sa poukazov sú relatívne nové a uplatňujú sa na poukazy vystavené po 31. decembri 2018. Zdá sa, že Súdny dvor ešte nemal príležitosť vyjadriť sa k tomu, ako je potrebné vykladať výrazy „poukaz“ a „viacúčelový poukaz“. Účastníci konania sa nezhodujú v tom, či sa karta, ktorej sa týka konanie vo veci samej, má považovať za viacúčelovú kartu. O otázke, ako s takýmto typom kariet zaobchádzať, diskutoval aj Výbor pre DPH EÚ, nedospel však v tejto súvislosti ku konsenzu. Informácie v konaní vo veci samej poukazujú na to, že v Dánsku sa podobná karta v minulosti považovala za viacúčelový poukaz.
- 25 Za týchto okolností Högsta förvaltningsdomstolen (Najvyšší správny súd) rozhodol, že je nevyhnutné podať návrh na začatie prejudiciálneho konania na Súdny dvor.

Prejudiciálna otázka

- 26 Vzhľadom na uvedené skutočnosti Högsta förvaltningsdomstolen (Najvyšší správny súd) žiada o odpoveď na túto prejudiciálnu otázku:
- 27 Má sa článok 30 písm. a) smernice o DPH vykladať v tom zmysle, že karta ako v konaní vo veci samej, na základe ktorej môže jej držiteľ prijímať rôzne služby na konkrétnom mieste, v obmedzenom čase a do istej hodnoty, predstavuje poukaz, a za uvedených okolností viacúčelový poukaz?